

Ms. 56.

Isák Csepk levéla

Ms. 56

109. Th. 39
A keresztény erköl
ti Tudományba való
rövid. Bevezetés

1) Mi a keresztény erkölcsi Tudomány?

„Olyan Tudomány, a mely az embernek
mint szabad erkölcsi valóságnak, azaz.
Irániak igazságain épült, kötelességeit
adja felő.

2) Miben áll az embernek erkölcsi való
sága?

„All a jónak, és a rossznak, az igazságnak,
és igazságtalannak belső és,
külsőben.

3) Miben áll az embernek erkölcsi
szabad sága?

„All abban a tehetségében az em.

bernek melly szerint az erkölcsi jogok
okoságnál fogva akár melly fele,
kedvetre határozhatja magát - és a
melly szerint a kényszerítés törvénye
alól ki van véve.

4.) Honnan tudjuk hogy ilyen szá-
bad ság van az emberben?

" Elleki esmeret, és az erkölcsi
Törvények, mellyek velünk szület-
hetnek birnyították ezt - gilyannak
kell tudni illik az embernek lenni
hogy azoknak engedelmességesen; kü-
lönben leheretlenségre köteleznek.

5.) Mi az erkölcsi Törvény?

" Olyan belső erő tör, a' melly minket
ellené alkataslanul kötelez az erköl-
csi jónak velekedésére.

6.) Mi a jó? mi az erkölcsi jó?

" Közönségesen jó, a' mit mindenek
kívánnak, valamint rossz a' mitől
minden

mindenk undorodik - erkölcsi jó a
mit az erkölcsi törvény helyesnek ítél,
és kíván.

7.) Hogy osztanak-e a' mi kötelessége,
ink?

" Leg természetesebb el osztás az, melly
a' Jéhu ezen Szóvair láttatik é,
pülvi: Szeresd az Istent teljes
szívedből, Melebarátsággal, mint
magadot. Mat. 22. 37. 39. t. i.
Az Isten, magunk, és mások várt
való kötelességekre.

8.) Honnan ítélünk a' velekedetek jó,
vagy rossz voltaira?

" Az Isten Törvényéből.

9.) Mány fele az Isten Törvénye?

" Két fele; Természeti, és ki jelentett
Az, az embernek szívébe vagyon
írva, az utolsó az Isten kegye,
lem által adatott az embereknek,
a' Kent Írásban.

10.)

10.) Mi a' lelki esméret?

„Az a' tehetség az emberbe, a' mely a' mi
feleletünket meg itéli; mi legyen
jó, vagy rossz azokban tudtukra a'
jó, a' jokat helyben hagyván meg
nyugtató, szemünkre hánván a' reflexus
kínzó, és ez az utolsó a' lelki esméret
marosásának nevezetik.

a) Az Istennek tartozó kö-
telességeinkről.

11.) Miért kell nekünk az Isten esmére?

„Esméremünk kell először azért mert a'
mi tisztelötünk helyes nem lehet, az
ő esméretéből tudjuk hogy az Isten
Mindennek felett tisztelni kell.

Főbbé maga, az Isten parancs,
hollya ezt nekünk. Jer. 19. 24
Ebben dicsőítjük a' ki dicsőítik
hogy esmérjen, és tudjon engemet hogy
én vagyok az Ur.

Utolsó

Utolsó kívánsága ezt, a' mi bol,

„Dogságunk; a' mely áll a' lehető leg
nagyobb tökéletesedésben. az Isten es-
méreténél pedig nem lehet szebb, és
nemesebb tárgya, és foglalatossága
az emberi esméretnek.

12.) Miből esmérjük meg az Istent?

„Ezö munkaiból; minéműek a' Je-
remias. Golviselés, és a' Váltásig mun-
kája.

13.) A teremteiből mit esmérünk?

„Az Istennek véghetetlen hatalmát,
mely által ezt a' roppant Világot,
a' semmiből, a' lételre hozta. Ez. 41.
és pedig azt mondja: Az égnek
kíneltik az Istennek dicsőségét. Jer. 19.
és Ez. 41. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.
mellyek Istenbe láthatatlanok, azö
örökké való hatalmájaga, és Istené,
ge, és Világnak alkotmányából, és
a' teremtetett állatokból, meg láthatnak.

14.)

14.) Ekire tanít a Gondviselés?

" Ebben láthatjuk az Istent alkotó
get, melly Istent a teremtet vilá-
got fenn tartja, és előre el rendelt
tűzőkre igazgatta.

15.) Miben áll a világnak munkája?

" Ebben a kegyelembe, melly Istent ke-
nyőnülve az Isten a bűnös ember nem
leten a maga fiát adta mi érettünk.

16.) Mit kell még az Istentől meg esmér-
nünk?

" Nem elég tudnunk hogy az Isten
Mindenható, mindenek felett áll
véghetetlen jó és irgalmas, - Tudnunk
kell azt is hogy igaz az Isten, és az
ő igazságának tényleg az Isten vére
által tetethető elég, feljünk hát ezt
az ő igazságát ellenünk fel ingerleni.

Tudnunk kell azt is hogy az
Isten mindenütt jelen való, hogy e-
zen

zen esmerettől vezéreltetve, semmit olyat
ne gondoljunk, ne islekedjünk a mi
meg szigoríthatna.

17.) Mikor az Istent meg esmertük mi-
már a mi kötelességünk?

" Lehetetlen az Istent, és az ő töké-
leteit meg esmerni, úgy hogy mi
bennünk viranta leg nagyobb tiszte-
letet ne érkezzünk. Kötelességünk
tehát az Istent mindenek felett
tisztelni.

18.) Hányféleképpen lehet az Istent
tisztelni?

" Hétféleképpen: Belső, és Külső ké-
pen.

" A Belső áll a szívünk jószágá-
ban, az akaratban, és Gondolatban.

" A Külső Istent-tisztelet áll a
tűzőkben, melly Istent az
Istent kötelességeink teljesítésével
tisztelljuk.

Chy
[Signature]

Ar Isten iránt való szeretet

19) Először áll az Isten Szeretete?

„Az Isten iránt való Szeretet nem áll testi, és érzeményes indulatból, épül az tiszta és okosság, mellyel fogva az Isteni tökéletességek iránt örömet érzünk. Ugy van ugyan, az ember alkotva, hogy azt a mi jó, és hasznos, és szerető és abban örömet érez, az Isteni tökéletességek pedig befolyanak a mi jól létünkbe; természetesen tehát hogy vonzódt érünk azok iránt magunkra, és azt a ki leg nagyobb tökéletességekkel bír, szeretjük. —

20) Igy az Istent csak magunkért Szeretjük?

„Az Istennek jószágát, melly

minden nap nyílt van ragyon a Gond, és a munkáiban, az ő Szeretetét melly minden személy valóságát néli, külső ki terjed az egész emberi Nemzetre, nem lehet tudnunk a nélkül, hogy-e, nek bennünk az Isten iránt Szeretet és tisztelgetés ne gerjedjenek, és ennagiban Szeretjük az Istent magunkért.

De minden erekre való tekintet nélkül, vannak azok Szeretetére méltók, azok a tökéletességek mellyekkel az Isten mindennek felett és határ nélkül bír.

21) Milyennek kell lenni ennek a Szeretnek?

„Az Istent mint a ki egyedül a leg tökéletesebb valóság, egyedül kell mind, derek felett szeretnünk. Szeretjük a tevényt, az Istenet, teljes szívből, és minden tehetségből. Mat. 22. 37.

Az Isteni Felelem

22.) Hányféle az Istennek Felelme?

„Hétféle; erkölcsi, és fiz. felelem.

23.) Mia erkölcsi felelem?

„Melly szerint az Istentől valaki, nem mint igaz, irgalmas és kegyelmes Diktól, hanem mint egy kegyetlen, és igazságtalan uralkodótól fél, őtet és az ő Törvényeit gyűlöli.

24.) Hát a fiz. Felelem miben áll?

„All abban a törekedésben, mely szerint felünk meg bántani a leg jobbat a leg tökéletesebb Istent, és az ő törvényeit az iránta való tisztelésből, és szeretetből.

Az Alázatosság

25.) Hogy magunkat az Isten előtt meg alázzuk mi kívánatik emé.

„Meg kívánatik hogy magunkat, a mi ~~tökéletet~~ tökéletességünket, a mullyek soha fogynak, korár nélkül nintsenek, az Istennel, az ő véghetetlen tökéletességével egybe vessük.

26.) Hogy támaszkodunk az alázatosság érzésére?

„Egybe vetvén magunkat az Istennel, leheverlen nem éreznünk, azt a nagy kört, és külömbséget, mely van az Isteni tökéletességek, és a mi erkölcsi állapotunk közt.

27.) Mire indit hatja ez az alázatosság az embert?

„Hogy az erkölcsi jobban elő menjen, és ne, vesztve igyelezzék.

28.) Mellyemmel kell lenni ennek az alázatosságnak?

„Belső tiszta érzésből, és meg győző, ésből kell ennek jármanni, nem lehet kép mutató, és sem fény vesztő, mely

Az Istenbe való Birtalomban

29) Hol áll az Istenben való Birtalom?

Ell áll az a belső meg győződésben, melyért bízva nyitjuk meg az iveret, hogy ha kötelességünk meg tessék, mindennek meg adunk nekünk, a melyeket, költsi boldogságunkra szolgálnak.

30) A mikor ezek az értekek: a' szívet aláíratoság, felelem, és Birtalom felébrednek, a' Lélekben, és kerekszerű hatják a' szívet, ez az állapot minem nevezetik?

"A mikor ezek az értekek felébrednek a' Lélekben, és kerekszerű hatják a' szívet. Tama az emberbe a' Burgóság.

31) Az ezen értekekkel teljes szívet mi, és a' külső jelek által mutatja ki magát?

ki

ki mutatja magát, és ki önti értekeit a' szívet a' Könyörgésben.

32) A' Burgóság és a' Könyörgés lehet-e egy és mindezt?

"Az egész Világ Jemiloma az Isten, és egész Jerméket fel ébrednek, és egész Jerméket fel ébrednek, de különösen a' templom az a' hely, a' hol a' Világi rang és méltóság meg szűnik, a' hol emlékek, tetűnk arra, hogy mindnyájan egy Meanyei Atyának gyermekei, és legyenek, vagyunk, és csak az erköltséget, és a' külsőséget. Meg aláíródik itt a' kevellység, és a' tudendédnek az indala, tok, és felelszerik az ember Világi Gondjairól, és a' szívet a' fővalóság, hoz könnyebben fel emelkedik.

Az Istenben való meg nyugovás.

33) Az Istenben való tökéletes birtalom mire kell hogy indíttson bennünket?

Chra

Ana, hogy min a szeretet, min töké-
 pen a szereteten állapotban meg en-
 lekezünk az Istennek véghetetlen har-
 márol, Atyai Szeretetről, és kegyel-
 meről, a szeretetben fel ne futhatunk,
 junk, a szeretetben pedig meg-
 gondolva hogy a mi mennyei Atyánk,
 nak akaratja nélkül egy hajszál sem
 eshetik lefejjünkről Luk. 12. 32. egészen
 az Isten akaratjára bízunk magunkat,
 meg nyugodván az ő rendelkezésében béké-
 ges türelmel hordozzuk arokat.
 24) Kiten a valóság keresztényi beke-
 ges türelme?

"Nem áll a szeretet értékelése ga-
 ben; mert lehetetlen a fájdalom
 érezni, hanem áll abban a meggyő-
 ződésben, mely szeretet bizonyosít
 vagyunk a fől hogy az Istennek
 jósa a cselekedéseket, a mi
 jövőnk boldogságunkra borsítor-
 ta, meg nyugodó szívet kell
 hát

hát arokat fogadunk, és arokat által
 a lehető meg jobbulásra serkentetünk
 tudván azt hogy a kik az Isten szeret-
 arokat, mind enek egy áru javokra
 vannak. (Rom. 8. 28.)

35) Lehet-e hát nekünk a szeretetben
 nyugodni vétek nélkül?

"Nem lehet; mert a mellett, hogy mi nem
 tudjuk mi háznál vagy azt nekünk
 retentő nagy vétek ki kelni az Isten
 ellen. így kell magunkat ki venni ab-
 bol az állapottól, melyben minket
 az Isteni bölcsesség előre látott tré-
 bol, a mi javunkra tét.

36) Kiten áll az embernek maga meg ta-
 gadása?

"A ki az Isten szereti, az mindent kész
 fel áldozni, a mit az Isten kíván; ab-
 ban áll tehát a keresztény embernek
 maga meg tagadása, hogy a Világ
 leg

leg benszebb jóváért fel áldozások
is kész hiven, és alhatatoso
gyakorolni a Virtust. Nem te
ex trak ugyan, hogy valaki kánkox
sa, vagy meg utállya a Világo
kat, hanem csak akkor a midőn az
valamely erkölcsi kötelességünk t
sítésében akadályoztatnak, vagy
valamely erkölcsi törvény által ha
gásai nélkül meg nem lehet tette
loben az állapotban inkább az
egész Világról, sőt az életéről is
kell mondanunk, hogy sem az Ist
ten törvényét által hágván, an
nak hogy elméből el vessünk: - Az
a De jobb fremed azt miveli hogy
meg botránkorral, vaj ki az es
vesd el töled, mert jobb néked, hogy
egy a te tagaid körül el vessen
hogy nem mint a te egész tested a
gyehennára vetessék. Mat. 5. 29.

77) Stent Isten Szóival való tréfál
Kodásról és az Istener Dolgokról sem,
mibe hajtásokról, mit kell meg je
gyeznünk?

"Ezt, hogy ha szinte a mi gondola
tink valósággal elmérek, és tréfánk
illendők is, még is mindenkor gyalá
katos és büntetésre méltó dolog az?
terből, és az Isteni illető Dolgok,
bol tréfát ütni... Min annyi is hogy meg
alatsónítanak magunkat, a vele való,
és erkölcsi telemek lennénk.-

78) Mit kell a Vársaságokban a
Vallásról beszélni?

"Vagy semmit, kivált kerülni kell a
a Vallásos dolgok felet való vetél,
kedéseket, vagy pedig azokról tiszt,
telével kell szólnanunk.

Az Esküvés.

79) Mi az esküvés?
Ez esküvés, valamely dolognak, az Isten

Isten mindentudóságával és büntető igazságával való állítás és erősítése - A' melyben az Isten hívjuk állításunk bizonyágául, ki egy Isten mind mint mindentudó hamis esküvéseink meg büntetése.

40.) szabad é eskünni?

" Szabad ugyan, mert a' mellett hogy edgyetlen egy esköz arra hogy föképpen a' homályos dolgokban valakinek igazsága, és hűsége felől bizonyosok legyünk; az Istennek is dicsőségére legyen; meg esmérjük ex, 2. fel ugyan is az Istennek minden tudóságát, és igazságát. Fel kell tehát az embernek mindenét aldozni, mint sem hogy az esküvének méltóságát csak leg kisebbben is meg erősítetse; mert a' hit megszegése leg nagyobb bűn, és vétkek azok között melyeket az ember

telek lehetik, ugyanis az Isten minden hatósága meg sértetik a' hamis esküvés és hit megszegés által.

41.) Az Isten Irád meg engedie az esküvés?

" Nem csak meg engedie. Sőt parancsolja 5. Moys. 6. 10. Feljaj a' te uradat Istenedet, és öket tisztelettel, és az ő nevére esküdjél. -

42.) Mit kell az esküvésben vigyázni?

" 1. Isten egyedül az Istennek nevére kell esküdni.

2. Gondolatlanul soha sem kell eskünni, hanem megfontolva és tisztelettel - mert a' mellett hogy gyalázatára legyen az embernek a' minden okó után való esküvés, vétek is egy Isten mind mert meg legyen isva: az Istennek nevére kiába fel ne vegyed.

3. Olyanokra esküdjünk a' mel, lyek fontos voltak a' nekve esküvés érdemének, és a' melyeket bírókon, főnökön tudunk olyanak a' kö-

telek

telezzük esküvőinkkel magunkat, a mellyet bizonyosan teljesíthetünk, és a melyek erköltszerűen lehetségesek.

43.) Miben áll az Isten tisztelése?

"Mind azok a tetteink által, mellyekkel az Isten iránt az ő méltóságáért vala meg edgyező módon meg bizonygattuk és ki jelentjük a mi tiszteletünket, tiszteljük az Isten.

44.) Hányféle az Isteni Tisztelés?

"Külön, és Belő, Közönséges, és Különös.

45.) Közönséges és a Közönséges Isteni Tisztelés?

a.) Maga a keresztény Vallás Valósága Kivánnya, mert hogy a Sacramentumok, a keresztelés, és az Ur Vasorája ki szolgáltságának, ezek közönséges gyűlések Kivánnak, na.

b.) Tovább a Vallásnak fenn tartása, terjesztése a közönséges Isteni

Isteni tisztelés az egész emberi Nemzetre ki ható jótétemény - tetteinknek kell tehát ezt az egész emberi Nemzet iránt való szeretetből, hogy másokat is a Vir., tudra fel indítsunk. 2. 10. 24. 25. Egy mást, beálljuk, hogy magunkat fel indítsunk az Atyafiúi Szeretetre, és a jó tettekre, - El nem hagyván a mi Gyülekezettünket.

c.) Magok az Apostolok példái hagyatott nekünk.

46.) Mikor van a Közönséges Isteni tisztelés? / Szerelve?

"És a Testamentumban volt a szombath, az újban van a Vasárnap.

47.) Miben áll a szombatnak meg szerelése?

"Nem áll ez a minden foglalatosságok, tol való meg szünésben, és igy a helyesben; hanem áll a nagyobb testi foglalatosságok gyakorlásától oly veggel való meg szünésben, hogy a Lélek annál inkább foglalatossá váljon. Köszönet

Okoshafelek az Istennek, hogy dicsőítessék
mí Istenünk Lélekben és igazságban.

48.) Mi adod alkalmatosságot a' Lombard
helyett a' Vasárnap innaplására?

" Az Isteni Gondviselés úgy igazgatja
a' mi idővesztésünkre tölthető történeteket
hogy azok Vasárnapra esvén, ennek
a' Hapnak meg szentelésére indítanak
a' keresztényeket, és így maga az
Isten adott erre okot.

49.) Melyek azok az idővesztésre tölthető
történetek?

" A' Körtornak halálból való fel tá-
madása, mely támadása után az et-
noszoknak való többi. Meg je-
lenése, a' mint erről bizonyít. Jang
20. 10. 26 - és a' kereszt Léleknek
az Apostolokra való ki töltése.

2.) Az embernek maga iránt
való kötelességei.

50.) Az embereknek mint erkölcsi való-
ságnak az Istennek tartozó kö-

telessége után mi a' más kötelességei
vannak?

" Az ember hogy erkölcsi elrendelésére,
nek meg fel kell lépjen, szükség hogy ma-
ga körül is nemű nemű kötelessé-
geket vigyen végbe.

51.) Miben áll az embernek maga iránt
való kötelessége?

" Az ember testből, és Lélekből alkotott
valóság; mind az a' mit az ember a'
kettőnek jólétére tökéletesítésére te-
het az embernek maga iránt való kö-
telességeit foglalja be.

52.) Mit kell leg előbb is az ember-
nek maga iránt felelődni?

" Meg kell az embernek magai
ismeri, mert különben az önön-
ismeret, nem úgy a' mint van
hanem vagy többnek vagy ke-
vesebbnek nézi, és különben
kötelességei nem ismerheti,
nem teljesítheti.

53.) Miben áll az embernek maga
meg

megismerésére?

Először, hogy a maga természet
tehetségeit, azoknak méltó
sajátos erősségeiket, és ha
szükség helyesén megismerje
54. Kinek utánna az ember ma-
gát, tehetségeit, fogynak okán,
saját megismerésé mi a
kötelessége?

Hogy magát tökéletesítse.

55. Chi se fien az a

Hogy se fien gondos önmagát, az
táplálása, és oltalmazása, de
ket pedig és annak tehete-
geit, mineműek az értelem, és
akarat, ki mivellye.

56. Chi kötelessé az ember a maga
belső tökéletesítésére?

" Kötelessé erre

a) az emberi természet-ugy
van ugyan, az ember alkotása,
hogy magát felhív emelje azon
fok állapotára, a melybe szü-
letésével lépett, tökéletesítésére.

tehetségekkel, halhatatlan, és a
Jézus által meg váltott, és az örök bol-
dogeságra fel rendelt Lélekkel fel-
ruházva, szük ség után hogy
magát a barmok felett, az em-
beri állapot rangjára fel-
emelje.

b) Továbbá kötelessé az em-
ber, erre, az Istenrel való egy-
ben kötöttségre, mely szerénysá-
gában az Isten iránta el mul-
hatatlan kötelességeket érez,
azok a kötelességek, melyek
sere pedig minden tökéletes-
séggel való, al alkalmata,
Sabb.

c) és végre a Jézus ja-
vartólja Jézus - Mat. 5. 48.

Légyetek tökéletesek vala-
mint a Ti mennyei atyátok
tökéletesek.

57. Chi értelem tökéletesítésére
miben áll?

All

"Ettl abban az igyekezetben, mely
 rénsz valaki felmeheti seherrel egyen-
 gyakorolván, a' dolgok helyes meg-
 ítélese által magán az ember
 társaság hátrahagyja tagjain
 formalni, és idősége, és mere-
 telben nekedvén, az örök
 boldogság nagy represszívus kén-
 58.) Ettl ennél az akaratnál helyes-
 síté-e?

"Ettl abban az igyekezetben, mely
 rénsz mind azt a' mi valóság-
 gal jó kívánnya, és mind azt a'
 mi rossz utálta, és kerül, az
 ember, annyi jót felekedni,
 gyekerzék, a' mennyire be-
 fogadással az emberitől,
 misztet alkalmasat.

59.) Ettloda fundamentumból kén-
 teltség az embernek a' testből
 való gondoság?

"Ettl új testamentum tanítja
 azt hogy ez a' durva, és rothas-
 dandó test a' Krisztusnak
 tagja, az Istennek munkája

és diploma. I. kor. 6. 15. 19. 20.
 "Agy nem tudjátok e' hogy a' ti
 testetek, a' Krisztusnak tagjai,
 és a' benneek lakozó szellemek
 diploma, mellyet vetettek az Isten-
 től, és hogy nem ti magatok vagytok,
 de Istenetek, a' ti testetekben és
 lelkeitekben, mellyek az Isteni
 — és innen a' c. 2. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000. 1001. 1002. 1003. 1004. 1005. 1006. 1007. 1008. 1009. 1010. 1011. 1012. 1013. 1014. 1015. 1016. 1017. 1018. 1019. 1020. 1021. 1022. 1023. 1024. 1025. 1026. 1027. 1028. 1029. 1030. 1031. 1032. 1033. 1034. 1035. 1036. 1037. 1038. 1039. 1040. 1041. 1042. 1043. 1044. 1045. 1046. 1047. 1048. 1049. 1050. 1051. 1052. 1053. 1054. 1055. 1056. 1057. 1058. 1059. 1060. 1061. 1062. 1063. 1064. 1065. 1066. 1067. 1068. 1069. 1070. 1071. 1072. 1073. 1074. 1075. 1076. 1077. 1078. 1079. 1080. 1081. 1082. 1083. 1084. 1085. 1086. 1087. 1088. 1089. 1090. 1091. 1092. 1093. 1094. 1095. 1096. 1097. 1098. 1099. 1100. 1101. 1102. 1103. 1104. 1105. 1106. 1107. 1108. 1109. 1110. 1111. 1112. 1113. 1114. 1115. 1116. 1117. 1118. 1119. 1120. 1121. 1122. 1123. 1124. 1125. 1126. 1127. 1128. 1129. 1130. 1131. 1132. 1133. 1134. 1135. 1136. 1137. 1138. 1139. 1140. 1141. 1142. 1143. 1144. 1145. 1146. 1147. 1148. 1149. 1150. 1151. 1152. 1153. 1154. 1155. 1156. 1157. 1158. 1159. 1160. 1161. 1162. 1163. 1164. 1165. 1166. 1167. 1168. 1169. 1170. 1171. 1172. 1173. 1174. 1175. 1176. 1177. 1178. 1179. 1180. 1181. 1182. 1183. 1184. 1185. 1186. 1187. 1188. 1189. 1190. 1191. 1192. 1193. 1194. 1195. 1196. 1197. 1198. 1199. 1200. 1201. 1202. 1203. 1204. 1205. 1206. 1207. 1208. 1209. 1210. 1211. 1212. 1213. 1214. 1215. 1216. 1217. 1218. 1219. 1220. 1221. 1222. 1223. 1224. 1225. 1226. 1227. 1228. 1229. 1230. 1231. 1232. 1233. 1234. 1235. 1236. 1237. 1238. 1239. 1240. 1241. 1242. 1243. 1244. 1245. 1246. 1247. 1248. 1249. 1250. 1251. 1252. 1253. 1254. 1255. 1256. 1257. 1258. 1259. 1260. 1261. 1262. 1263. 1264. 1265. 1266. 1267. 1268. 1269. 1270. 1271. 1272. 1273. 1274. 1275. 1276. 1277. 1278. 1279. 1280. 1281. 1282. 1283. 1284. 1285. 1286. 1287. 1288. 1289. 1290. 1291. 1292. 1293. 1294. 1295. 1296. 1297. 1298. 1299. 1300. 1301. 1302. 1303. 1304. 1305. 1306. 1307. 1308. 1309. 1310. 1311. 1312. 1313. 1314. 1315. 1316. 1317. 1318. 1319. 1320. 1321. 1322. 1323. 1324. 1325. 1326. 1327. 1328. 1329. 1330. 1331. 1332. 1333. 1334. 1335. 1336. 1337. 1338. 1339. 1340. 1341. 1342. 1343. 1344. 1345. 1346. 1347. 1348. 1349. 1350. 1351. 1352. 1353. 1354. 1355. 1356. 1357. 1358. 1359. 1360. 1361. 1362. 1363. 1364. 1365. 1366. 1367. 1368. 1369. 1370. 1371. 1372. 1373. 1374. 1375. 1376. 1377. 1378. 1379. 1380. 1381. 1382. 1383. 1384. 1385. 1386. 1387. 1388. 1389. 1390. 1391. 1392. 1393. 1394. 1395. 1396. 1397. 1398. 1399. 1400. 1401. 1402. 1403. 1404. 1405. 1406. 1407. 1408. 1409. 1410. 1411. 1412. 1413. 1414. 1415. 1416. 1417. 1418. 1419. 1420. 1421. 1422. 1423. 1424. 1425. 1426. 1427. 1428. 1429. 1430. 1431. 1432. 1433. 1434. 1435. 1436. 1437. 1438. 1439. 1440. 1441. 1442. 1443. 1444. 1445. 1446. 1447. 1448. 1449. 1450. 1451. 1452. 1453. 1454. 1455. 1456. 1457. 1458. 1459. 1460. 1461. 1462. 1463. 1464. 1465. 1466. 1467. 1468. 1469. 1470. 1471. 1472. 1473. 1474. 1475. 1476. 1477. 1478. 1479. 1480. 1481. 1482. 1483. 1484. 1485. 1486. 1487. 1488. 1489. 1490. 1491. 1492. 1493. 1494. 1495. 1496. 1497. 1498. 1499. 1500. 1501. 1502. 1503. 1504. 1505. 1506. 1507. 1508. 1509. 1510. 1511. 1512. 1513. 1514. 1515. 1516. 1517. 1518. 1519. 1520. 1521. 1522. 1523. 1524. 1525. 1526. 1527. 1528. 1529. 1530. 1531. 1532. 1533. 1534. 1535. 1536. 1537. 1538. 1539. 1540. 1541. 1542. 1543. 1544. 1545. 1546. 1547. 1548. 1549. 1550. 1551. 1552. 1553. 1554. 1555. 1556. 1557. 1558. 1559. 1560. 1561. 1562. 1563. 1564. 1565. 1566. 1567. 1568. 1569. 1570. 1571. 1572. 1573. 1574. 1575. 1576. 1577. 1578. 1579. 1580. 1581. 1582. 1583. 1584. 1585. 1586. 1587. 1588. 1589. 1590. 1591. 1592. 1593. 1594. 1595. 1596. 1597. 1598. 1599. 1600. 1601. 1602. 1603. 1604. 1605. 1606. 1607. 1608. 1609. 1610. 1611. 1612. 1613. 1614. 1615. 1616. 1617. 1618. 1619. 1620. 1621. 1622. 1623. 1624. 1625. 1626. 1627. 1628. 1629. 1630. 1631. 1632. 1633. 1634. 1635. 1636. 1637. 1638. 1639. 1640. 1641. 1642. 1643. 1644. 1645. 1646. 1647. 1648. 1649. 1650. 1651. 1652. 1653. 1654. 1655. 1656. 1657. 1658. 1659. 1660. 1661. 1662. 1663. 1664. 1665. 1666. 1667. 1668. 1669. 1670. 1671. 1672. 1673. 1674. 1675. 1676. 1677. 1678. 1679. 1680. 1681. 1682. 1683. 1684. 1685. 1686. 1687. 1688. 1689. 1690. 1691. 1692. 1693. 1694. 1695. 1696. 1697. 1698. 1699. 1700. 1701. 1702. 1703. 1704. 1705. 1706. 1707. 1708. 1709. 1710. 1711. 1712. 1713. 1714. 1715. 1716. 1717. 1718. 1719. 1720. 1721. 1722. 1723. 1724. 1725. 1726. 1727. 1728. 1729. 1730. 1731. 1732. 1733. 1734. 1735. 1736. 1737. 1738. 1739. 1740. 1741. 1742. 1743. 1744. 1745. 1746. 1747. 1748. 1749. 1750. 1751. 1752. 1753. 1754. 1755. 1756. 1757. 1758. 1759. 1760. 1761. 1762. 1763. 1764. 1765. 1766. 1767. 1768. 1769. 1770. 1771. 1772. 1773. 1774. 1775. 1776. 1777. 1778. 1779. 1780. 1781. 1782. 1783. 1784. 1785. 1786. 1787. 1788. 1789. 1790. 1791. 1792. 1793. 1794. 1795. 1796. 1797. 1798. 1799. 1800. 1801. 1802. 1803. 1804. 1805. 1806. 1807. 1808. 1809. 1810. 1811. 1812. 1813. 1814. 1815. 1816. 1817. 1818. 1819. 1820. 1821. 1822. 1823. 1824. 1825. 1826. 1827. 1828. 1829. 1830. 1831. 1832. 1833. 1834. 1835. 1836. 1837. 1838. 1839. 1840. 1841. 1842. 1843. 1844. 1845. 1846. 1847. 1848. 1849. 1850. 1851. 1852. 1853. 1854. 1855. 1856. 1857. 1858. 1859. 1860. 1861. 1862. 1863. 1864. 1865. 1866. 1867. 1868. 1869. 1870. 1871. 1872. 1873. 1874. 1875. 1876. 1877. 1878. 1879. 1880. 1881. 1882. 1883. 1884. 1885. 1886. 1887. 1888. 1889. 1890. 1891. 1892. 1893. 1894. 1895. 1896. 1897. 1898. 1899. 1900. 1901. 1902. 1903. 1904. 1905. 1906. 1907. 1908. 1909. 1910. 1911. 1912. 1913. 1914. 1915. 1916. 1917. 1918. 1919. 1920. 1921. 1922. 1923. 1924. 1925. 1926. 1927. 1928. 1929. 1930. 1931. 1932. 1933. 1934. 1935. 1936. 1937. 1938. 1939. 1940. 1941. 1942. 1943. 1944. 1945. 1946. 1947. 1948. 1949. 1950. 1951. 1952. 1953. 1954. 1955. 1956. 1957. 1958. 1959. 1960. 1961. 1962. 1963. 1964. 1965. 1966. 1967. 1968. 1969. 1970. 1971. 1972. 1973. 1974. 1975. 1976. 1977. 1978. 1979. 1980. 1981. 1982. 1983. 1984. 1985. 1986. 1987. 1988. 1989. 1990. 1991. 1992. 1993. 1994. 1995. 1996. 1997. 1998. 1999. 2000. 2001. 2002. 2003. 2004. 2005. 2006. 2007. 2008. 2009. 2010. 2011. 2012. 2013. 2014. 2015. 2016. 2017. 2018. 2019. 2020. 2021. 2022. 2023. 2024. 2025. 2026. 2027. 2028. 2029. 2030. 2031. 2032. 2033. 2034. 2035. 2036. 2037. 2038. 2039. 2040. 2041. 2042. 2043. 2044. 2045. 2046. 2047. 2048. 2049. 2050. 2051. 2052. 2053. 2054. 2055. 2056. 2057. 2058. 2059. 2060. 2061. 2062. 2063. 2064. 2065. 2066. 2067. 2068. 2069. 2070. 2071. 2072. 2073. 2074. 2075. 2076. 2077. 2078. 2079. 2080. 2081. 2082. 2083. 2084. 2085. 2086. 2087. 2088. 2089. 2090. 2091. 2092. 2093. 2094. 2095. 2096. 2097. 2098. 2099. 2100. 2101. 2102. 2103. 2104. 2105. 2106. 2107. 2108. 2109. 2110. 2111. 2112. 2113. 2114. 2115. 2116. 2117. 2118. 2119. 2120. 2121. 2122. 2123.

szorgalmasan el távoztatni, és
a maga egészen tagjainak ked-
velmi, tisztelettel tisztelegés gyakori.
Sokban egész, alkalmas foga, se-
rény, és bátor, mert ezek
azok a tökéletességek, melyekbe
a test alkalmas: formáján.
Ezténk külső állás az illendő
másoknak tetteire tenni; jáni
lát, és külső magaviseletre nagy
igazgatni hogy az másoknál
ve az ő erkölcsiünk. Ekkor
legyen.

Ar Elet.

62.) Chillyenajandéka az Istennek az élet.
"Olyan, a' melly arézt adatott az
embernek, hogy az az emberi
nemzetnek hasznára, maga
maganak az erkölcsi életre,
az nagyobb tökéletességre,
és az Istennek dicsőítésére
fordítsa.

63.) Chiképpen kell tehát az embernek
a' maga életét keretnie?

"Olyan olyan adomány a' melly Isten
adta az embernek,
hogy annak a' tételnek megfe-
leljen — Isteni tehát a' kereszt-
ény ember a' maga életét, az
Isteni való engedelmességből,
hogy engedeljen az Istennek, az
Isten a' karatjának, hogy
használván itt az életet, vidám lé-
gyen az örök élet birtosa. —
A' ki az életét csak a' haláltól
való félelemtől fél, Isteni, az
emberi méltóság lejtőjén a'
tól van az, a' ki csak
magaért kezd, az, hogy az talma,
gyönyörűségében jól se etaks,
az Istennek szelvény ellen
szelvény, és az ő egész élet
bűn.

64.) Chiképpen kell keretnie kell
az életet, istentől kell tehát
a' haláltól?

"Istentől a' haláltól ha az a'
bűn Isten veánk merse, nem
keresztény emberhez illő dolog,
öröme.

örömet kell az Istennek engedni
tudván azt, hogy a halál
a' jobb, és a' boldogabb életet való-
sítal mentel.

(65.) szabad-e életünk a' más elvekre,
sével meg tar tani?

" Az Evangeliumi szeres, mellyel
az ember felebarátjának köte-
lő a' ki vanja, hogy ha lehet a'
minket meg tam a' életnek meg-
tartása val, oltalmakkuk tal-
don életünk, de ha ez lehet van
az embernek jussa, és kötelessé-
gik, ama hogy a' maga éle-
tét másnak gyilkos bántása
ellen, annak életet veszteséssel
oltalmazza — Egyéb esetben
senki életét el nem lehet venni,
csak azért, hogy a' minket meg-
tartásuk.

A' maga Gyilkossága

Prohibitio

(66.) ki maga Gyilkosa?

MS 5612

31

ki a' maga Gyilkosa?

" Az a' ki sem az élet szeresénél be-
tehető kötelesség által, sem vala-
melly ny a' vally a' által az életnek
meg kényszerítettén önként és
tudva vet véget életének —

Nem szabad az embernek maga
magát meg ölni, vagy másokét

" Nem szabad kivétlen ha az külön,
ben meg nem tarthatjuk, hanem
csak valamely nagyobb Isteni tör-
vénynek által Chagás, val-
óban az esetben szabad —

Nem vétek tovább, a' maga
Gyilkossága, ha valaki életét kén-
göl ölekedte azt, vagy ha ta-
dasanul ment arra.

Chier nem szabad a' maga gyil-
kossága?

" Nem szabad a' maga Gyilkossága
először, mert ez által az Istennek
tisztelet a' is a' aratya ellen vele,
kedve az ember — Ugyan is az
Isten az ember bizonyságot

trélna teremette, és a maga gyil-
kosság által és nem szerethetnek,
de

2^o) Az ember életet nem adta, nem
adhat, tehát el se veheti azt.

3^o) Nem szabad az önnön gyilkosság
mérték által a polgári törvé-
nyek ereje szemérművé és retneke-
sége a gonosz tervé önnön gyilkos-
gaski vonná magát az al-
-

4^o) És végre a sz. írány az angyalok
hoggy itt a földön a földögés,
goc keresztük, a virtust gyakori,
vollyuk, az önnön gyilkosság al-
tal és által hágnok, és itéletet
vonnak magunkra.

Hát a világi szerencsétlenségek
és szenvedések nem elég oké-
anna, hogy valaki életet el vesz-
tesével szabadítsa meg ma-
gát azoktól?

Nem mert az Isten a szenvedésben
jó trélni, jó végre bocsátja,
meg pedig a Isten törvénytől
szabad azokra a kike-

kerés mi tehát a kike, az Isten,
meg ből elre láttok okait nem
tudjuk azok ellen nem felelhet-
tünk nem lehet

az ahi a körjére a világi se,
szerencsétlenségek szenvedés nem
tudja

Ach in angustis facite est Cor tem,

Tortiter illi facis qui miser esse

pro se.

Az Egészség.

Él-e az Egészség?

Az az egészség a testnek mal-
forint, melynek lévén a fájdalom,
maktol és nyavalyáktól köre,
sebzégek helyesítése az Istennek
szerepe alkalmat.

Él-e a közelebb az embernek az
egészségeről való gondolkodás?

Azért mert az egészség egy kasha,
tos és köh az elre szabott
trélni és éreztet, erkölcsi és polgári
kötelességünk helyesítése.

Rövid esemérete a
Christusol fundált Anyaszent,
egy ház történeteinek.

1. Mikor Eklésiai Historia?

Hatalas első adása azoknak a történeteknek,
 a melyek ennek a Christusol fundált Anyaszent
 szent egyháznak kezeiről fogva annak
 előmenetelére, vagy akadályára be folyván
 említett emelkednek.

1. Század.

2. Mikor született a Christus?

Bizonytalan, legbizonyosabban tehetjük
 az Augustus uralkodásának 41^{ik} esztendejére - Mert Lukács 2. R. 23^{ik} vben
 azt mondja hogy a Christus a Tiberius
 uralkodásának 15^{ik} esztendejében mint
 egy 30. esztendő volt - Mára az
 Augustus uralkodásának 56^{ik} esztendejére
 dejekhez

Dejéhez adjuk, a' Ziberia, uralkodása is
Eztendéjé, és ebből a' harminzas a'
hány Eztendős ekkor volt a' Krisztus ki-
vonulása; az Augustus uralkodása 44-
Eztendéje jön ki, a' mikor született
a' Krisztus.

3.) Mikor kezdett a' Jézus Tanítói hiva-
talához?

" Mikor már 30. Eztendős volna, a' foly-
tatta azt 3. Eztendéig, és egy néhány
holnapokig.

4.) Fő fel tétele mi volt az ő tanítási tanára?

- Hogy ő volna az Istentől igérte
Messeiáj, a' ki örök életet ad azoknak
a' kik ő benne hisznek.

5.) Hogy ő volna az a' Messeiáj, mivel bi-
zonyosította meg?

" A' Profeták jóvondóléseinek betelje-
södésével, és szűda tetteivel.

6.) Eközben i. h. 40. A. 10. V. mit jóvondol?

" Nem vésték el Júdától a' Jerusa-
lom, míg nem eljő a' Messeiáj.

7.) Beteljesedett-e az a' Jóvondó?

" Nő igen; mert Judea Syriához kap-
csolt.

45
voltatott.

8.) Mit tette a' Krisztus az első tudat?

" A' Kannai Lakadalomba a' város-
börtönét változtatta. Jan. 2.

9.) Kik által építette fel a' Jézus a' maga
Egyházát?

" Az Apostolok által a' kik titenképpen
voltak.

10.) Mikor vetették meg első fundamentumát
az Apostolok a' Krisztus által állított E-
gyháznak?

" 10. Nappal a' Krisztus, Mennybe menetele után,
a' mikor a' megígért Szent Lélek ki-
száradt az Apostolokra, annak bennük
munkálkodó erejét mindenk előtt nyil-
vánosította. Tette - a' melly nap a'
Péter tanítására 3000-an tértek meg.
E volt a' leg első Pünköszt Napja.

11.) Mikor állott az Isteni Tisztelet főke-
pén két első Székelyekben?

" Erekben, Könyörgésben, és a' Szent Sáf-
orvasáiban, voltak az időhöz al-
kalmas tatott beszédek a' néphez. Ezt
Isteni tiszteletet ezt a' formáját
akarták a' Reformátorok vissza-
állítani.

állami?

12.) Voltak-e még az Apostolok idejében
Vallás irakodások?

" Voltak igen is. Pál 1. Thim. 1. 20.
emliti Alexandert és Hymentiuszt,
a kik a halottak fel támadását
tagadták.

13.) Milyen lett Pál Apostol?

" Pál kinek neve Saul volt legna,
gyobb üldözöje volt a Krisztus Bar-
nitványinak, egy ilyen alkalmat
tossággal hirtelen Menyei Világosság
fényében körülette, rettegve esett a földre,
és ilyen szót hallott Saul!
Saul! mit kergetsz engemet? három
nap maradt vakon, ekkor visszanyer-
vén ismét világát, megkereszt-
telkedett, és lett Pál, a' jézus leg
nagyobb Apostol.

14.) Ki volt Simon Mágus?

" Egy Mágiát gyakorló Samari-
tánus, a' ki látván az Aposto-
lok csuda tevéseit, és remélvén hogy
néki is adatik ez a hatalom, ha kereszt-

teny lesz, meg keresztelkedett. De sokáig
mudar volt, mert a' vettetés a' kereszt-
tenyhez képest, üldözni kezdte azokat,
arra a' bolondságra, veremedet, hogy
csuda tevéseivel magat az emberek szí-
vát itojának lenni, el hitesse - végül
akart hát de elveszté Lába pártját
el törté, Herodás kedve embere volt, a'
ki maga, üldözte a' keresztényeket, és
Rómába sz. Pál és sz. Péter meg o-
lette.

Egy eszméreslen Isten, és annak több
elágazásait tanította, a' Világos nem
az Istenből hanem egy pártos Angyal-
ból teremtetni állította - Ennek sa-
nitványja volt Menander.

15.) Kik voltak a' Nazaréusok?

" A' Nazaréusok maradványai, a' Jerusá-
lem el pusztulásakor, onnan el költ-
tözött a' keresztényeknek; Meg enged-
teret ugyan is Hadrianus alatt a'
Jerusalembe való vissza költözés, ha-
lidoznak a' Jeremiaszról illő Gö-
véngeikről, és a' Hőnyűlmesekről
mondanának; azok a' kik a' régi szóna-
sáikat el hagyni nem akarták,
és alati a' Név alatt voltak eszmé-
resek.

tesek, ezek és ezeknek maradéki Elnök
Soknak is nevezetnek.

16.) Hiszola keresztet kereszteléséget tanítottak?

1.) Hogy val az Elnök Isten volna
valósággal igaz Isten.

2.) A' Isten, csak egy személy mint
máj emberek - és

3.) A' keresztelésben állottan a' Isten
Lelke, a' keresztelés egész haláláig.

Hasznos vélekedésben volt keresztelés.

17.) Kik üldöztek az első században a' keresztényeket?

A' Isten azt a' gyűlöletet, a' mely
keresztet fűggesztette az Iroveritör-
lenek a' Nagy Tanítónak Tanítván,
nyaira is által vitték. Ezen üldözés,
nek leg első üldözattya volt Isten
(Gyul: 7.) a' honnan neveztetik Isten,
phann, Protomartyr. Ezután meg
öletett Jakab Apostol. Gyul: 12.

A' Pogányok még nagyobbellen-
gei voltak, a' keresztényeknek. Né-
ró, és Domitziánus kegyetlen-
kedtek ezeken. Néro, Néro és Néro

Apostolokat meg ölette, Domitziánus plati-
sokas keresztet a' keresztények. Isten,
nos Apostol Istenkeresztet küldött.
sokan halalt is keresztet

A' Néro kegyetlenségét, melyet a'
keresztényeket vitt véghez, midőn
Rómát meg gyújtván, Isten gonosz-
gal arokat vándolta volna Isten,
nagy L. 15. így írja le:

ergo abolendo rumori Nero subdidit reos.
per quassitissimis paup' affecit, quos per
flagitia in visos, vulgus Christianos
apellabat.

Igitur primo correpti qui ferebantur,
einde indicio eorum multitudo ingens
haud perinde in crimine inceptu, quam
odio humani generis convicti sunt.
Et pereuntibus addita ludibria, ut se-
narum tergis contecti laniatu canum
interirent, aut lucibus affixi, aut
flammamdi atque ubi defecisset diejin
usum nocturni luminis urebantur.

2. század.

18.) A' második században mennyire ne-
vezetett a' Krisztusot fundált Elnök

Istennek

Aranyzentegyház?

"Eltér az első században kívül volt a Jeruzsálemi falán, a' Római Birodalom volt fölépítve a' hol a' Krisztus, Júdeában, mármint a' virágzó - elhatott és Ásiában és Afrikában, Északra, nemcsak Országok meg volt. Majd a' második században, csak nem határ nélkül való volt ennek terjedése, az új Testamentum külső, lombos nyelvekre fordította, n. Keleten a' Syriai, Nyugaton a' Deák fordította meg volt.

19.) Milyen templomok voltak a' többek felett Nevezetesei?

"It' Római Alexandriai, Antiochiai és a' Jeruzsálemi.

20.) Ar' Isteni tisztelés hogy folyt?

"Ar' Isteni tisztelés ugyanaz volt meg a' mely az első században, jötték csak ugyan új szónokok, két része volt t. i. az Isteni tisztelések, az első részében minden meg jelenhetett, a' mely állott énekből, imádságból és a' sz. írá, olvasásából. - Ima, dicatiónból; ezek után az új dicsőítés

rával élték, De ezt nem adták azoknak a' kik meg megkeresztelkedve nem voltak - tehát meg lévén az Isteni tisztelést első részre ezek el bocsátottak és, Mel a' mondással: ite jam misa est.

21.) Mikor tartották közönvégyesen az Isteni tisztelést?

"Vasárnap névelly Partományokban a' szökö kedveket a' szombatot in, napok; Némely helyt a' Jézus el árul, tatása emlékeztére a' történetet, a' maj helyt a' Pénteket a' Jézus szünetedése emlékeztére.

Sátoros Innen csak kettő volt, a' Húsvét és a' Pünköst Innepe.

22.) Templomok voltak-e?

"Még Templomok építve nem voltak, hanem csak a' végre készített Otató, riumok.

23.) Miben állott a' kereszttség ebben a' században?

"A' ki meg akart keresztelkedni; az, nak le kellett mondani a' Világ, nak kívánságairól, és a' Krisztus

tudnak hűséget, és engedelmeséget a,
 járni, és fel fogadni. Után a,
 geszten le verkezte a, Püspök há-
 tromszor vixbe marto, Atya
nak, Diunak, és Szent
Leleknek. Nevében; ide járultak
 ebbe a, székbe, az olajjal való
 megkenés, a, szent Lélek től való
 ajándék, emlékeztetve; a, Szentnek
 és méltóság költség; a, melyek a
 Mennyei és szent életnek kedvese,
 get jelenteték; végre annak je-
 lent, hogy sok szent vértékent kell
 kereszteni, egy kereszti, vonat,
 tott.

Mind ezt a, Püspöknek és más Do-
 gányoknak kedvenc adták a, te-
 resztéshez, hozzá voltak ugyan-
 zék a, szertartásokhoz. Szok-
 va, a, látván ezeket örömebbé
 keresztény Vallásra állottak.
 Látván tovább a, Dogányok, a, kik
 külső az Isteni tisztelet és szertartások
 van tartottak, a, keresztények,

nyeknek ezek nélkül való Isteni tisz-
 teleteket, azokat Isten nélkül, vá-
 lóknak, athenoknak tartották, és
 ezzel vádolták. és volt egy más ok, a,
 miért ezek a, külső jelek a, kereszt-
 tésehez ragasztottak.

24.) Hoggy szolgálatot ki az ur város,
vája?

"Korábban kenyérrel és borral men-
 ek véghez, de a, bort vízzel elegyítet-
 tek, hogy a, Dogányok hamis vádját
 elkerüljék, a, kik aztal vádolták
 a, keresztényeket hogy a, kőköveger
 Isteni tiszteletekben a, kétségbeigít-
 nak.

Az ur város vája után a, gazdagok
 vendégséget adtak a, szegényeknek,
 és nevezetű Agapeinak.

25.) Az Ekeirai Szentek mi valgyen
volt?

"A nagyobb bűnösök minéműek: a,
 gyilkosok, paráznák, a, Püspökök,
 től meg se nyugodván, az Isteni tiszte-
 lettel el tiltottak, bűneik meg
 bűnösára időt nyervén, azt véghez
 vitték úgy hogy az Isteni tisztelet
 szolgálat.

szolgálat háza ajtajánál alá való ru-
háiban meg jelenlén, a' be menők től
engedelmes kéreke, böjtöltek é bizonyos
időt a' könyörgésben töltöttek - így meg-
bávnán bűneiket újra az Amfiteatrumra
egy házában be vétették.

26.) Elisoda két férjfi volt főképpen neve,
kezdek ebben a' Iskolában?

" Az Antiochiai püspök Ignátus a' ki
az Apostolokat halgatta - é Polycar-
pus, Tanor Apostol Panitranyia-
mind a' kető mártíromságot szenved-
ve holt meg - az első Trájanus
107be a' padaknak vetette az amphi-
theatrumra. Polycarpus pedig meg égette-
tet.

Ezeknek Panitranyai köröte neve,
kezdek:

Justinus Mátyr, itt a' keresztények
mentsegére 2. feleletet, 164be Rómába
feje véteret.

Ireneus Franciaországban Leontia
püspök volt.

Atthenagoras görög volt, két köny-
vet írt a' hamisjandel árultató kereszt-
nyekről.

nyek mentsegére, é a' fel támadásról.
Klemen, Alexandriából való Theolo-
gus é oda való Pap.

Tertullianus Chartagobeli Pap.
27.) Mi meg jegyzésre méltó még ebben a'
Iskolában?

" Még ebben a' Iskolában az Apostolok
Judomány a' folyt, ezt magoktól az a'
pistoloktól tanult férfiak terjesztet-
ték - a' mely Judomány (vö vö Sum-
mája az Apostoli hit formájába
ekkor foglalata - a' mely csak u'
gyan abba a' formába, a' melybe
most vagy on a' Isk Iskola be véte-
tti.

28.) Eretnékek voltak é ebben a' Iskola-
ban?

" Jelenlét meg Marion ereknék a'
Iskola, kik köröte nevezetsek a'
Gnostikusok, a' kik még az Aposto-
lok idejében kezdettek.

29.) Miért nevezetnek ezek így?

" A' Gnostikusok neve jön a'
γνῶσις Logos gnose ugyan akö

azó vélekedések szerint mások felet, akár,
 tak börtönök edni - magoknak a' Val,
 lássor dolgokba több beférést tulaj,
 donitottak...

20.) Mit tanítottak a' Gnostikusok?

"Tanítottak öököl, fogva lenni egy
 leg tökéletesebb lelket az Isten a'
 ki nem lett osztán több alsobb rendű
 lelkeket a' kik között volt az I,
 tennek igéje vagy a' Krisztus - és a' I.
 lelke az Istennek lelke - ezen
 alsobb rendű lelkektől szármozta
 egy rossz lelke - a' kinek a' világ
 teremtetése, tulajdonította, és mint
 hogy a' Világot egy rossz lelke
 teremteté, lehetetlen volt azt jónak
 teremteni - Így az ember is, nyá,
 vallyáfnak teremtetvén, - könnyűörülven,
 rajta a' minden lelkek meg edye,
 kéiséből a' Jézus küldetés, a' ki az
 üdvesség útjára meg tanítaná, és a' maga
 ellen vedésével életet nyerne az
 embernek - Nemelyek a' Krisztusnak
 csak tündér seket tulajdonítottak

és a'

és a' Jézus világággal nem is seketetett
 meg, ezeknek vélekedések szerint -
A' Gnostikusok között Neveket,
Sek

Saturninus - ez a' Világnak két
 teremtető tulajdonított - Syriai volt.

Basilius Alexandriai - több mások
 és Jenő, és Marion két jó lel,
 két tanítottak jó, és rossz lelket,
 a' rossz teremteté a' Világot, és ennek
 munkája az Istenmenet, és a' Isten
 azt meg vedték - Azt ujj Jesta,
 ment ünnep, és nemely könnyűveit, és nem
 veték - A' Jézusnak csak tündér
 seket tulajdonítottak.

21.) Theodotus mit tanított a' Krisztus,
rol?

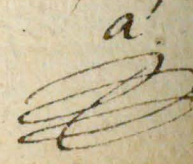
"Ez volt, Praxaszius, a' Jézus
 szüla embernek lenni tanította, Ch,
 semon is hasonlólág vélekedett.

22.) Mi felet volt hofkar vedelkedé, ebben
a' Században?

Ch

"A' N. Keleré a' N. Nyugoti Eclesiák kö-
 zül a' Húsvét Innepe felett. Azonok
 a' Lidok példája szerint a' Pavafiel,
 ső Holnap 1144. Okek pedig az oren,
 A' tölte után a' követkövő exo' Va,
 Sárnap akarták a' Húsvétot inne-
 melni - ennek a' vetélkedésnek a' Hú-
 szákadba a' Niooi gyűlésben szar,
 kadott vége, a' hol meg határozott,
 hogya' Húsvét a' Pavafiel követe u-
 tán lévő Hol tölte követő Vasár-
 nap legyen a' Pavafiel követő ven' chari-
 tin, 21-jén.

33.) Kik üldözték a' keresztényeket?
 " Grájanus, Hádriánus, Anto-
nio, Pius, Marcus Aurelius - e-
 kek a' Római Imperátorok ugyan
 különösen a' keresztényeket nem gyö-
 lölték; de minthogy hitelt adtak a'
 keresztényeket üldölnöknek, és meg-
 engedték őket üldözni, méltán ök
 is a' keresztények üldözőinek ne-
 veztek.

34.) Mi adott okot Grájanusnak
 a' 

Mitoda állapota volt a' ke-
resztény a' yk. Szabadba?

"A' Római Császároknak a' kereszt-
 ény Vallásra való által állása
 a' keresztény anyak. Kent egyháznak
 békességét nemű nemű képpen
 meg keresztelni lattarott. 1.obb
 Nemzeteknek a' keresztény vallás-
 ra való által állások segitene-
 annak el terjedésér -
 Ki volt az első Imperátor a'
 ki a' keresztény Vallásra állott?
és mitoda a' tudálatos történet
emlegettetik azó meg terjedé-
se által maroságával?

"A' Nagy Constantin, kinek
 meg terjedé se által maroságával
 a' követkövő történetét írja
Eusebius: hogy t. i. mikor

Orosz Ország felé indult Maxen-
 tius ellen. III. az ozen fe,
 nyet dölben tulajdon / ez emelkel
 egy kereszt láttatón ezen irással.
Ellen jegy által győznie fogoz
 ez a jelenés. És és Jeregerba,
 malásra hozta. Almagra pedig
 a Jeregerba hasonló keresztrel je,
 lemt, i meg parantolva hogy
 annak formájára vinnáta parcedget,
 mellyel élne a maga ellenségei
 ellen, mellyet meg is telekedet.
Minoda nemzetei állottak a ke,
keresztény Vallásra?
 Az Chmeriusok, Abisiriaiak, Geor,
giaiak; a Sorhusoknak for,
 Pittya Ulfilae a Bibliák, és
 be veszik az Chius Dudomannjak.
 Orosziában, már sok keresztények
 üldözötték.
Miner seto Constantin a keresztény
Vallás elb menetelre?
 Egyenlő jussok engedett előbb
 a Dogányokkal, de majd a li,
 Cinyus meg győzöttetése után
 a ki

67
 a ki üldözte a keresztényeket. És
 nyilván a keresztények részére
 állott az utat. És nodora seto, több
 külső fényekkel ékesítette.
Az Egyházi fenyíték kin nél
volt.
 Min+ex elott az Egyházi elöl,
 lónél för éppen a szép pö,
 kónél, mi ne húttanna pedig Con,
stantin, a keresztény Vallásra
 állott, re seto az Chius ia
 igazgatásában, é ezen juss, az
 utánna hő vetkerő szálat hárok
 is meg tartottak. Melly szá-
teti a Pagon, é för éppen a
Püspök me tekintet meg
széles re azok nak gáda,
gita okra.
Különösen az uralkodók nak mi,
forda jussok volt az Egyháza
nek re.
 Hagynak tartottak a Püspök,
 kón telet, a Synodusok vég,
re seto meg erősítet, az eretne,
re seto meg bűnt telet, és az
 Egyháznak való törvény adást.

Mi nem volt a keresztény ségalla,
potya a' Constantinus halála
után?

És fia Constantin, Constantius
és Constant a' Dogányt a' got
kivánták ki törleji - Thianna
pedig a' ki 501-^{be} jutott az u,
ralkodásra, azokat akarta az
uralkodásra emelni. Thak,
gyan az ő kővetője Jovianus
is és refoore a' gik Valenti-
nianus, Valens, Gratianus
a' keresztény séget emelték föl,
- és a' nagy Theodosius
527-^{ben} 528-ig Thak kereszt,
sín Thak Thak orldesát
engedte meg a' maga Thak,
dal mába.

Üldözések volt a' kereszté-
nyeknek ebbe a' Thak Thak?
Volt, az első üldözések
és ebbe a' Thak Thak volt
a' keresztényeknek Deoell,
tiannus - Thak Thak Thak
gész Thak Thak Thak,
tan keresztények ölettek meg.

- Thak Thak Thak Thak Thak
nagy Constantin Thak Thak Thak,
Thak Thak, és Thak Thak Thak Thak
meg Thak Thak - Thak Thak Thak Thak
a' mit a' nagy Constantin, és az ő fia
a' keresztény Thak Thak Thak Thak
setek, egybe Thak Thak Thak Thak
Julianus Thak Thak, a' Thak Thak,
re Thak Thak Thak Thak a' Thak Thak,
Thak Thak Thak Thak Thak Thak
is Thak Thak Thak a' keresztények. Thak
a' Thak Thak Thak Thak Thak
fel Thak Thak Thak, Thak Thak Thak,
Thak Thak.

Thak Thak Thak Thak Thak
Thak?

A' Thak Thak Thak Thak, el Thak Thak
Thak, a' Thak Thak Thak Thak,
Thak Thak Thak Thak Thak Thak
Thak Thak Thak Thak Thak Thak
ebbe a' Thak Thak Thak Thak
a' Thak Thak Thak Thak.

Thak Thak Thak Thak Thak Thak
Thak Thak Thak Thak.

És mint a' Thak Thak Thak, és
Thak Thak Thak Thak Thak
Thak Thak Thak Thak Thak

Maga után vonta a növekedés
nemű nemű betűt - De ez a prókaj
alak ugyan meg most közönséges
nem lett.

A belső egyházi rend misztériális
kapota?

A pápák, és egy templomi szolgák
háma nevével, új nevek hozatnak
be: metropoliták, érseki presbiterok,
Archi Diaconusok - a pápai szolgák
közül mind inkább inkább alaja
vetették a Városiaknak, egyigye,
szeknek hatalmak nevével - a
Városokban páporodvan a templomok
közül bejött a Cattedrale, és pápai
szolgák templomok közül való
közül ámbis egy

A metropolitáknak misztériális jussaik vol-
tak?

A pápák, Confirmatioja, Synodus,
ok, és hívták, pápák meg
isek, templomok, szentek
a magok, és megyékben.

A metropolitákon felül kik voltak?

A pápák, a kiknek a metropo-
liták és több pápák alaja voltak
veve.

cf

A külső - Isteni titkokhoz hogy néztek
ki?

A templomok, okafordán mestersége,
sebb formák vettek, és a nagyobb
bak a vesztességig pompáztak, ke-
tettek fenn. Minden templom vagy
annak pája is a maga szépsége
szerepét változtatott az Isteni tit-
kokhoz illető dolgokban, csak hogy
a fő az aratók meg maradjanak - sen-
nen a szent vallás, ceremóniák, és pro-
kások.

Kik dolgoztak a Vallás tudományában
és pontyái közül a Vallásnak?

Egy pápa se hozta a Vallás-
tudományt, eddig elé derültek, le-
hetett, a kik közt, a kik a Catechizmus-
a ki Palestina-nak, Caesarea nevé, Va-
rossában Püspök volt, nagy Theologus,
első kátfő az Ecclesiáj, és Hívták -
b.) Athanasius, a ki a Szent Há-
romságról való tudományt tanította,
és megexere, a Theologiában a Hívták, és
Kazianzumi Seregely, Cyrillus, és
Ejzhanus.

A Deák irók között is Lactan-

Sius a' Siccai synodusnak egy
kedelmi szerető, és az Epius tudó
mármag, a' Romai birodalomtól
kivételre.

2.) Photinus: Sirmiumi püspök,
a' kiai' az adbaelt, Sabellius
nyomán csak egy isteni személyt
nem tanított, a' Jesus Maria
tot püspököt való ságo embernek
lenni állította. Ezt a tudományt
sőbb gyűlésekben kár hoztadokla
Catholicusok, a' Sirmiumi Syno.
Dusban pedig 357-ben Photinus a'
Püspökelegből kivetették - az ő k
vettől is hamar elhalnak.

3.) Apollinarius a'hi Laodiceai
(Syrifaban) püspök volt, az tan
nyította, hogy a' Krisztusban az isteni
természet áll, az isteni léleknek
az emberi test, való őzve kőre
seben - a' Jesus személyt iszik
az emberi test, az isten eménye hallat
nem pedig az okos emberi lélek
mert ennek helyét az isten ség
foglalta el - De ezt az ő tudó,
mármag, a' synodusok ennek a'
szabadnak régen csak nem e
gészren elnyomták - minthogy

a' Krisztusban, csak egy isteni természet
lenni tanított, innék az ő
követői, a' kik sok zavart okoztak
az Eclesiában, Monophysitákna
nevezetűek.

4.) Chacedonius 342-ben Constan
tinagolli püspök, a' Szent Lélek isten
séget tagadta, a' melly állitást 381.
a' Constantinagolli synodusban
hoztaik, és a' Szent Lélek örök
tersege meg állitáik -
Chacedonius püspök támadtak
az Eclesiában?

A' Donatisták, a' melly egyenest
leg egy egész Százados tartott
meg halván a' Carthagobeli püspök
Mensurius helyében Caecilianus
tettette - ezt nehezen szenvedvén
mármag, az al vándor, hogy az ő pü
spöke való test helytelen, és tört
telen, mert az egy nevezett Tradi
ciónal tettette és valasztotta püsp
nek. Gyűlést hírdetvén ananyakok
Caecilianus le tettek és helyében M
rinus valasztáik; innék sok se
netlenségük támadtak az egész
Afrikában.

Constantinus a Donatisták lefenn,
 de itéi ére több Synodusokat gyűjt
 a' mellyekben mindenkor meggyő-
 zettek, és várhatóak a' Dono-
 risták De sem képen sem kéntse,
 itések által Dühöségében meg-
 nem gátolhatóak a' Donatisták
 úgy hogy csak egy egész Század
 eltelésével Isten vége az egyenet-
 lenségeknek.

M. Traditoroknak nevez-
 zettek azok a' kik a' Decetianus
 il Dözele alkalmatosságával "Ként Hóny"
 véket a' megsejtes, véget által "ad"
 tak (a' tradendo.) —

I bone, quo Virtus Tua Te
uberius vocat. Grandiora adhuc
laturus meritorum premia.